

Zapis Srečanja z MZI na temo Zelena, digitalna in odporna mobilnost
Webex, 16. april 2021 od 12.00 do 14.00 ure

Skupnost občin Slovenije je 16.4.2021 v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo organizirala spletno srečanje z naslovom Zelena, digitalna in odporna mobilnost. Tako kot naslov je tudi dvourno srečanje postreglo z veliko informacijami, katerih pretok med lokalno in državno ravno je nujen, za doseg ciljev trajnostne mobilnosti. Zbrane predstavnike ministrstva in občin sta pozdravila Predsednik SOS, **Peter Misja** in podpredsednica SOS, **Jasna Gabrič**, ki je srečanje vodila.

V prvem delu srečanja so besedo dobili predstavniki ministrstva. Državni sekretar **Blaž Košorok**, je predstavil ključne prometne politike in usmeritve, tako na EU ravni, kot v Sloveniji, ki zasledujejo cilje kot je izboljšanje ogljičnega odtisa, zmanjšanje števila avtomobilov, nižanje izpustov. Zato bodo izboljšali železnice in posodobili javni potniški promet, velik poudarek pa je tudi na ukrepih aktivne mobilnosti, kot je hoja in kolesarjenje. Z novim zakonom o celostnem prometnem načrtovanju bodo zagotovili sistemski vir financiranja priprave lokalnih in regionalnih celostnih prometnih strategij ter ukrepov, na podlagi le-teh.

Darko Trajanov, generalni direktor Direktorata za trajnostno mobilnost in prometno politiko je v nadaljevanju povedal, da na doseganje prometnih ciljev vpliva več politik, kot ključni izziv pa je navedel razpršeno poselitev, koncentracijo aktivnosti v nekaj urbanih središčih in tranzitni promet. Poudaril je pomen učinkovitega železniškega prevoza, ki zahteva sodelovanje na ravni Evropske unije, saj je potrebno tovarne tokove preseliti na železnico že na izvoru. Predstavil je razloge in namene sprememb tudi drugih predpisov, tako z resolucijo aktualizirajo zadeve na dejansko stanje, s spremembami zakona o varnosti v železniškem prometu se omogoča umeščanje kolesarskih poti ob železnicah, z zakonom o in pravilnikom o žičnicah se občin omogoča sofinanciranje ter oblikovanje meril. Omenil je projekte, v katerih sodeluje ministrstvo, za reformo javnega potniškega prometa, ki bo po novem omogočala vzpostavitev integriranega upravljavca. Z digitalizacijo si prizadevajo povezati različno ponudbo prek digitalnih orodij in na enem skupnem portalu ponuditi vse informacije o storitvah medkrajevnega javnega potniškega prometa. Ob tem namenljajo pozornost tudi tako imenovanem MaaS, mobilnost kot storitev. Zavedajo se pomena ponudbe ustreznih produktov enotnih vozovnic in pripravljajo reformo tudi na tem področju.

Mag. Milena Černilogar Radež, vodja Sektorja za trajnostno mobilnost in prometno politiko je občine pozvala, da se povežejo in pripravijo dobre projekte, saj bodo še iz te finančne perspektive na voljo neporabljena sredstva za ukrepe trajnostne mobilnosti.

Mag. Matjaž Vrčko, vodja sektorja za javni potniški promet je predstavil spremembe direktive za alternativna goriva, ter direktive o čistih vozilih. Slednja določa deleže, ki zavezujejo tudi občine.

V drugem delu so predstavniki lokalnih skupnosti izpostavili nekaj izzivov, s katerimi se srečujejo, dobre prakse ter vprašanja za ministrstvo.

Peter Misja, župan Občine Podčetrtek je predstavil dodano vrednost kolesarskih poti, ki jih je v turističnem Podčetrtku veliko, saj so jih pričeli graditi pred več kot 15 leti. Kolesarske poti ne povezujejo Podčetrtek le s sosednjimi občinami, temveč tudi s sosednjo državo. Da jih lahko danes z veseljem uporabljajo tako občanke in občani, kot njihovi gostje, turisti, je bilo potrebno veliko terenskega dela in pogovorov s številnimi lastniki zemljišč, od katerih je občina zemljišča odkupovala.

Andraž Mlaker in Aleš Klinc iz sektorja za komunalno in promet Mestne občine Maribor, sta uvodoma izpostavila odlično izkušnjo sodelovanja z ministrstvom na infrastrukturnem projektu nadhoda za kolesarje in pešce, pa tudi pri obnovi Glavnega trga v Mariboru. V nadaljevanju pa sta se osredotočila na izzive elektromobilnosti. Pogrešajo poenoten sistem pri polnilnicah za električne avtomobile ter podporno okolje za lažjo implementacijo. Sami so se povezali z univerzama v Mariboru in Ljubljani in raziskovali, kako se lotiti teh projektov. Kot problem sta izpostavila tudi hitro spreminjanje strateških usmeritev na področju alternativnih goriv, ki jim v občinah težko sledijo.

Gregor Jarkovič, občinski inšpektor MIR Jesenice in svetnik Občine Bled, se z različnimi izzivi na področju prometa srečuje v več občinah in je zato izpostavil lokalne specifične, teh je toliko, kolikor je občin. Izpostavil je problem pristojnosti občin, da bi smele občine svoje lokalne specifične nasloviti z lokalnimi ukrepi. Bled z jezerom na primer, privlači številne obiskovalce, ki so v času pred epidemijo predstavljali veliko okoljsko in gospodarsko obremenitev. Občina je po vzoru primerljivih občin v tujini pričela razmišljati o okoljski taksii, vendar kmalu ugotovila, da teh pristojnosti slovenske občine nimajo. V nadaljevanju se je dotaknil razkoraka med modernimi, agilnimi oblikami mobilnosti in togimi procesi prostorskega urejanja. Za boljše odzivanje na potrebe prometa bi želeli bolj prožne prostorske politike.

Boris Koprivnikar, svetovalec projektne konzorciju MOL za pametno mobilnost je izhajal iz izkušenj konzorcija občin, ki so se povezale za prijavo projekta na razpis MJU za pametna mesta in skupnosti. Izpostavil je povezavo med pretočnostjo prometa in pretočnostjo podatkov. Da bi racionalizirali pretočnost prometa je potrebno povezati različne sisteme in podatke, ki morajo biti odprti in dostopni. Pri tem ne gre le za podatke o prometnih tokovih ali vozniških redih, temveč tudi za podatke o zaposlitvah, prireditvah, vremenu in drugih dejavnikih, ki so večje gonilne sile prometa. Vse to je potrebno za ustvarjanje širše slike v kateri lahko oblikujemo najboljše storitve mobilnosti. Da bi se različni sistemi med seboj razumeli pa je potrebno določiti standarde in osnove za integracijo. Sistemi v ozadju, vključno z vsemi mestnimi karticami in enotnimi vozovnicami, morajo biti pripravljene na povezovanje tako, da je uporabniška izkušnja lahko dobra in enostavna.

Leon Kobetič, direktor podjetja Locus, ki so zunanji izvajalci več občinam je trajnostno mobilnost označil kot glavno temo urbanizma in tako kot ministrstvo izpostavil težave pri izvajanju ukrepov

predvsem zaradi razpršenega tipa poselitve. Kot izdelovalci celostnih prometnih strategij za več občin vidijo pozitivne učinke iz naslova priprave strategij v dvigu ozaveščenosti in posledičnih ukrepov. Hkrati dodaja, da je na tem potrebno še veliko delati, kot primer omeni normative za parkirna mesta pri prostorskem načrtovanju. Kot pomembno orodje za trajnostno mobilnost izpostavi mobilnostne načrte, ki jim je potrebno nameniti več pozornosti. Kot prevozno sredstvo izpostavi električno kolo, ki ima velik potencial, saj z njim zlahka premagujemo izzive reliefa, zahtevajo pa še nekaj investicij. V številnih občinah zaznava tudi znaten razkorak med strategijami in ukrepi ter izrazi upanje, da bo ta razkorak naslovljen preko mobilnostnih načrtov.

Sledila je še širša razprava, h kateri je županja Jasna Gabrič pozvala vse udeležence in udeležence.

Županjo Semiča, **Polono Kambič** je zanimalo kako naj postopajo v zvezi celostnimi prometnimi strategijami v manjših občinah, kjer priprava takšnega strateškega dokumenta ni smiselna, pa vendar imajo potrebe po izgradnji kolesarskih poti. Izpostavi tudi dilemo iz naslova sofinanciranja žičniških naprav, kadar je ob eni žičniški napravi udeleženih več deležniških občin.

Mag. Sebastian Toplak je tudi izpostavil potrebo, da se najde primerni način vključevanja občin, ki niso urbane in so bile doslej izvzete iz teh procesov. Razpisni pogoji pa so jih pri tem še omejevali, četudi so se povezali in želeli sodelovati v pripravi celostnih prometnih strategij z drugimi občinami. Izrazi pričakovanje, da se to naslovi s predvidenimi regionalnimi strategijami.

Predstavniki Ministrstva za infrastrukturo so podali vrsto odgovorov in obrazložitev k izpostavljenim iztočnicam, s podrobnejšimi pojasnili sta se oglasila tudi **Igor Prinčič** in **Polona Demšar Mitrovič**. Srečanje so ocenili kot dobrodošel vpogled v lokalne realnosti in izrazili pričakovanje in pripravljenost za nadaljnje sodelovanje. Voditeljica Jasna Gabrič se je vsem prisotnim zahvalila za konstruktivno razpravo, ki je mnoge odprte zadeve pojasnila in osvetlila teme, ki jim je potrebno nameniti še več pozornosti v prihodnje.

Boris Koprivnikar je v zaključnih mislih predlagal, da se pri oblikovanju kriterijev za različne razpise za sofinanciranje ali financiranje projektov, vključi obveznost odpiranja podatkov, objave v strojno berljivih oblikah in dostopnost na Nacionalnem portalu odprtih podatkov.

Video posnetek za kasnejši ogled (bo) dostopen na <https://skupnostobcin.si/novica/spletno-srecanje-z-mzi-zelena-digitalna-in-odporna-mobilnost/>, kjer je objavljen povzetek srečanja.

Srečanje se je zaključilo ob 14.00 uri.

Zapisala: Saša Kek